

Óvodagondok az új városrészekben

Az Északi városrész és Tarján minden eddigit felülmúló óvodagondjairól beszélgettünk a minap a két fővárosi bizottság tagjaival, óvónőkkel, a városi pártbizottság, a tanács és a népfőnt képviselőivel. Szomorúan nyugtáztuk a tényeket, amelyek több száz család életét keserítik meg ezekben a napokban, s valószínűleg az elkövetkezőkben is.

Az óvodákban már ki-ki értesülhetett a jó, vagy a rossz hírről: gyermekét megfelelő térítés ellenében biztos helyen tudhatja a most kezdődő tanévben, vagy sem. A városi önkormányzatok még nem készülték el, az azonban enélkül is nyilvánvaló, hogy két új városrésznél nem képes óvodába befogadni nagyon sok rászoruló gyermeket. A legmódszerűbbak a Csongrádi sugárat környékén lakó kicsinyek: 790 közül 370 előtt nyílnak csak ki a kapuk, 420 kisgyerek sorsáról rejtély, miként tudnak gondoskodni a munkába járó szülők. Vajmi kevés vigasz számukra, hogy a fővárosnak sem mindegyike tölti el napját luxuskörülmenyek között. A közeljövőben megnyíló új óvoda 200 személyes, négy csoportot pedig iskolában helyeznek el. A 300 helyen 370 gyerekről gondoskodnak majd.

Ékkora túljelentkezés láttán milyen szempontok alapján döntöttek a bizottság tagjai? A helyzet súlyosságára jellemző, hogy az idén 1-2. évesek családokkal

szinte nem is tudtak foglalkozni. Az óvodai rendtartás előírásai alapján az egyedülálló szülők, a 3 vagy többgyerekesek, az albérletben lakók, a sorkatonai szolgálót teljesítő szociális érdekeket tartották szem előtt, a veszélyeztetettek egészséges fejlődését, s főként azokat a gyerekeket, akik a következő tanévben iskolába mennek. S mire az ezeknek a követelményeknek megfelelő gyerekeket összeírták, betelt a létszám. Sok szülő, aki ép családban, lemondásokkal, becsülettel nevel egy-két gyermeket, a munkája mellett önzetlen társadalmi munkát is végez, úgy véli, hogy éppen ezt nem méltányolja ez az elbírálási rendszer. Így igaz, mindezt nem tudták figyelembe venni az idén.

Kegyetlenek a tények. A szóba jöhető javaslatok is elenyészően kevés szülő számára jelentenek megoldást. Az idén is van lehetőség arra, hogy 80 gyermeket a Csánádi utcai óvodába helyezzenek el. A távolság, a rossz közlekedési viszonyok miatt húzódoznak ettől a szülők, bár olykor érdemes akár a kényelmetlenséget is vállalni. Tavaly átszállás nélkül utazhattak buszon, az idén már ez sem megy. A Volánál, jó lenne, ha sikerülne szót érteni. Az óvodabuszon is gondolkodtak, de ahhoz is sok pénz, 2-3 nyugdíjas felügyelő kellene.

A tanács különféle szük-

ségmegoldásokat keresett a feszültség feloldására: a négy, iskolában elhelyezett óvodai csoporton kívül tornateremben, lakásban, továbbképzési szobában, a petőftelepi 1-es, 2-es számú óvoda megüresedett lakásában működik óvoda. A további erőfeszítéseknek gátat szabnak azonban olyan objektív akadályok, mint például az, hogy nincs elég szakképzett nevelő, a megírt állásokat sem töltötték be mind, nincs elég bűtor, szigorú előírások szabályozzák a gyerekek környezetének kialakítását.

Nincs, nincs, nincs. De a fő gond, hogy eredetileg óvodának épült gyermekintézmény nincs elég az újonnan átadott lakóépület mellett. Ha legalább a B-ütemben épülő óvoda elkészül erre az évre, már nem áll elő ilyen áldatlan állapot. Hisz ez a sok gyerek nem ma és nem is tegnap született: 1975-76-ban! Idő lett volna a bölcs előrelátásra és az intézkedésre.

A szülőknek azonban így nem marad más hátra: föl-lebárálnak. Merthogy valamennyi elutasított ezt teszi — okkal, joggal —, az biztos. A művelődési osztály valamennyiüknek választ ad, de sajnos, elenyészően kevesen fognak örülni a boríték tartalmának. Ezért hát a legokosabb, ha a dolgozó szülők nagymama, rokon, vagy a gyerekek gondozását vállaló néni után néznek.

Ch. A.

Pártmunka Balástyán

Az MSZMP Politikai Bizottságának 1972. decemberi határozata az alapszervezeti munka színvonalának fejlesztéséről Balástyán is programmá vált. Hogy mi valósult meg belőle, arról Fekete Flóriánnal, a község pártvezetőségének titkárával beszélgettünk.

A pártcsoportok munkájával kell kezdenünk — mondotta. — Ahol jó a kollektív szellem, ott az aktivitás is erőteljes. Általános tapasztalat, hogy valamennyi alapszervezetünkben javult a taggyűlésekre való felkészülés. A párttagok előre ismeri a napirendben szereplő témákat, és azokra jó előre felkészülhet. Megszécsdítette ez a vezetőségek tevékenységét is. Egyrészt a testület, másrészt külön-külön a tisztségviselőket is arra serkentette, hogy alaposabban tájékozódjanak a világ és hazánk dolgairól, szűkebb vonatkozásban községünk életéről. Lemérhető a fejlődés a pártéletben is. Erre az a jellemző, hogy a felvételüket kérők többsége rendelkezik azzal a politikai felkészültséggel, amely elengedhetetlen követelmény a párttagvá válás folyamatában. Ugyanakkor eléget vesznek társadalmi megbízatásuknak is a tömegszervezetekben, a KISZ-ben.

Balástya párttagjainak létszáma ma — öt alapszervezetben — 186. Van pártalapszervezete a Rákóczi, a Móra és az Alkotmány Tsz-nek. Kettőben — a terület nagyságához mérten — függetlenített párttitkár dolgozik. Van községi, pedagógus alapszervezet. A pártcsoportok száma húsz.

Fekete Flóriánnal jól ismeri községét, bár nem idevalósi születésű. Itt nőtt fel. Szülei térszervezők. Itt volt KISZ-titkár, kapcsolódott be az ifjúsági mozgalomba, amelyből egyenesen vitt az útja a pártba. Mostani tisztségét társadalmi munkában végzi. A községi tanács dolgozója. Munkaköre eléggé

széles skálájú és változatos. Intézmény- és gyámügyeket, anyakönyvvezetést.

Legnagyobb eredményüknek azt tartja, hogy az utóbbi években lényegesen javult alapszervezeteikben a párttagja nevelés, a pártépítő munka, amely érinti a község lakóinak szinte valamennyi rétegét. Többségben vannak a fizikai dolgozók, majd következnek a termelést, a gazdasági életet közvetlenül irányítók, az egészségügyi dolgozók, pedagógusok, s főleg fiatalok. Az egyik ajánlójuk szinte kivétel nélkül a KISZ, amely komolyan veszi ezt a tevékenységet is. A községi KISZ-bizottsága titkára Szilágyi Nándorné, aki adminisztrátor az Alkotmány Tsz-ben, a pártvezetőség tagja, s a községben a Hazafias Népfőnt elnöke. A tisztségviselésnek ez a „halmaz” jó példa arra, hogy aki akar, tud dolgozni Balástyán, kivetheti részét a közéletből. S nem árt itt hangsúlyozni: két politikai funkcióban asszonyok dolgoznak felelősséggel, szorgalommal, hozzáértéssel. Balástya ebben is példa lehet.

A község gazdasági arcátlatát nézve is jelentős a pártszervek tevékenysége. A pártvezetőség minden évben elkészíti Balástya gazdaságpolitikai cselekvési programját, s annak alapján az alapszervezetek is. A rendszeres beszámoltatás is biztosítja a program maradéktalan végrehajtására. Ma már mindhárom térszervezetben olyan erők az alapszervezetek, hogy kellő színvonalon képesek a gazdaságpolitikai munka szervezésére, irányítására és ellenőrzésére. A párt- és a gazdasági vezetők közös nevezőn vannak a tervek, a feladatok végrehajtásában. Ezek közül említésre méltó például az ültetvénytelepítés, amely járásszerű program. A Móra Tsz 72 hektáron telepített az idén őszi barackot, és hat hektáron telepít még almát.

Az Alkotmány Tsz-re eső rész: 47 hektáron őszi barack, 44 hektáron alma. A Rákóczi Tsz adottságait kihasználva végrehajtásával. Telepítése 50 hektárra szól, de még semmi sincs belőle. Ennek szorgalmazásában hol maradt el a pártalapszervezet vezetősége és a gazdasági vezetőség? Minden terv, vállalkozás ugyan is annyit ér, amennyit megvalósítanak belőle.

Mit tart fontosnak Fekete Flóriánnak a pártmunka további javításában? Ezt mondta:

— Az alapszervezetek taggyűléseinek szervezeti, tartalmi munkájának erősítését, a döntésekben az egyetemes értelemezést és a végrehajtást. Ervenysüljenek következetesebben a kollektív vezetés normái, a pártéletről pedig követendő az eddigi körültekintő munka folytatása. Továbbra is elengedhetetlen a pártirányítás hatékonyságának érvényesítésében a pártcsoportok sokoldalú tájékoztatása, hiszen a pártélet ezekben a kis közösségekben nyilvánul meg legelőször és legaktívabban, bontakozik ki a véleményező készség, és érvényesül a pártdemokrácia.

L. F.

A felnőttek is elkezdik

A dolgozók iskolájában tanuló felnőttek számára is lassan befejeződik a vakáció. A Radnóti Miklós Gimnáziumban a délelőtti tanórák szinte egy időben kezdődnek részükre a tanítás. A beírására és a tankönyvek kiosztására mind az esti, mind a levelező tagozaton augusztus 30-án, csütörtök délután 5-7 óráig kerül sor. (Eddig az időpontig még továbbtanulásra is lehet jelentkezni.) Az első tanítási nap az esti tagozaton szeptember 3-án, a levelező tagozaton szeptember 4-én

A környezet védelméről

Földünk, természetes vízeink, levegőnk, településeink tisztaságának védelméről, a tájak, természeti kincseink oltalmazásának teendőiről tanácskoztak kedden a megyei tanácsok és a Fővárosi Tanács környezet- és természetvédelmi titkárai Budapestben, a szabadsághegyi Jókai klubban. Az Országos Környezet- és Természetvédelmi Hivatal által első ízben összehívott eszmecsere Gonda György államtitkár, a hivatal elnöke tájékoztatta a jelenlévőket az időszerű feladatokról. A titkárok a közelmúltban álltak munkába, ilyen munkakör eddig nem volt. Többnyelvű közérteklődő a megyei tanácsok végrehajtó bizottsága mellett működő környezet- és természetvédelmi bizottságok munkájának támogatása.

(MTI)

Nemzetközi konferencia

Világszerte, így Magyarországon és a szocialista országokban is sok kutató vizsgálja a folyadékkristályok fizikai és kémiai tulajdonságait, felhasználásának újabb lehetőségeit. Ennek köszönhető az a nagy érdeklődés, amely a szocialista országok III. folyadékkristály-kutatási konferenciájára irányt megnyilvánult. A magyar szakemberekkel együtt 18 ország folyadékkristály-kutatói vesznek részt az MTA Központi Fizikai Kutató Intézet és az Eötvös Loránd Fizikai Társulat által rendezett négy napos tanácskozáson, amelyet kedden nyitott meg Tarján Imre akadémikus, az MTA fizikai osztályának elnöke, az MTESZ székfőnöke. A pénteken záruló tanácskozáson négy nap alatt mintegy 50 előadást hallgatnak meg, s ezenkívül a legújabb kutatási, alkalmazási eredményekről készített mintegy 150 tudományos tábló, úgynevezett poszter mellett az adott témában érdekelt szakemberek közvetlenül a szerzővel vitatják meg a folyadékkristályok hasznosítási megoldásainak újabb tapasztalatait.

Hangparádék — megkésve

Miként a nagy költők, a nagy színészek sem szólnak meg váratlanul, Tehetségük, munkájuk egy adott történelmi korszak igényeivel egyesülve dobja őket a világot jelentő deszkákra, egyéni sorsuk viszont már részben saját személyiségüknek, részben koruk hullámvégeinek is kiszolgáltatott. Végül soron azonban nem váratlanul szólnak meg. Legfő-

lesz. Az új tanévre ismét sok felnőtt dolgozó kérte felvételét, ami azt jelenti, hogy nem csökkent a felnőttek kedve a tanulás iránt.

A Radnóti Miklós Gimnázium kihelyezett tagozataként az új tanévben Üllésen ismét nyílik gimnáziumi levelező tagozatos első osztály. Mivel Üllésen a tanítás egy héttel később kezdődik, a környező falvakból is lehet még jelentkezni felvételre az Üllési Általános Iskola igazgatóságánál.

Művésztelepek bizonyítványai (I.)

Mártély: a táj vonzásában

A 14. Országos Ifjúsági Képzőművész Tábor vezető-sége summásan fogalmazta meg helyzetét, programját: „Adottságaink: a különlegesen szép mártélyi környezet — a föltesen belüli tájvédelmi körzet, s kívül az ember alakította alföldi táj a védett halászfaluval, Célunk: a szakmai, etikai, esztétikai és művészeti elméleti téren útravalót adjunk a tábor hallgatóinak ahhoz, hogy az adott formavilágból elfussanak az általános érvényű igazságok megközelítéséhez és vizuális megfogalmazásához.”

Hogy milyen eredménnyel valósították meg elképzeléseiket, az természetesen nemcsak a tábor szakmai irányítását kezdetektől végző városi helyi festőművészek, Fodor József, Lelkes István, Holler László és Hérsz Ferencen múlik, nem is a meghívott előadók és egyéb programok, sokkal inkább az ifjú amatőr alkotók (a válogatás komolyságán, a tehetségen, a szándékon). A bizonyítvány Hódmezővásárhelyen, a Tornyai János Múzeumban mindenki számára látható.

Talán az eddigi legszebb és legértékesebb anyag várja az érdeklődőket Váshelyen. A bemutatkozó színpontját emeli a rendezés precizitása, a képek egysége, az áttekinthetőség. Ami a legfontosabb, hogy a mártélyi táborban megforduló fiatalok Mártélyon, a Holt-Tisza finom ívű kanyarja mellett közvetlen kapcsolatba kerülnek a természettel. Ezt a primer hatást nagyszerűen értelmezik, elemzik, mélyítik jó pedagógiai érzéssel a tábor szakmai irányítói. Anélkül ismerik meg a fiatalok az alföldi táj motívumait — tanyát, fák, vizet, halászládkot, parasztembert —, anélkül járnak a természet formák felépítésének, szerkesztésének törvényeinek végére, hogy föl kellene adniuk választott-szeretett technikájukat, alakuló kifejezőmódjukat, érzéseiket és gondolatukat.

S bár tematikáját tekintve nem gazdag a mártélyi tábor, mégsem unalmas, mégis

izgalmasan sokszínű, mert a kiállított rajzokon, festményeken, szobrokon fölfedezhetők a tehetség, az adottság, a szándék jegyei. Ezért lehet ugyanaz a mártélyi tanya impresszionisták Permai Éva képén, realiztikusan precíz Marovics László akvarelljén, kubisztikusan ábrázolt Szegei Árpád alkotásán, puha tónusokkal megoldott Gerencsér Tamásnál, szinte párákban feloldódó Göcsei József munkáján, tartózkodóan visszafogott Méri József festményén, finom rajzolatú Szabó József lapján, eredetien megoldott Varga Imre grafikai erőket csillogtató rajzán. S a Tisza-parti füzek gazdag formáinak kutatása is más-más eredményt hoz. Kelemen Benő szembesíti a formák körvonalait a precízen megoldott részletekkel, Kurcsics László jelképteremtő erőit kölcsönöz tanulmányainak, Losonczy Ildikó a fatörzs analízist végzi el. De ugyanezt tapasztaljuk, amikor egy lila, egy virágsszirm, egy sulyom vagy egy csónak szerkezetét, felépítését keresik tisztult, ceruzával, ecsettel, pasztellel.

A következő lépcsőfokot, az emberábrázolást még kevesen vállalják, közülük is csak Németh Ágnes akvarellje és a már több éve sikeres szobrász, Sebestyén Sándor jeleskedik, aki három kispasztikájával igen előkelő helyet vívott ki magának az ifjú amatőr képzőművészek között.

Egy dolog sikerült verszégényebbre az előző évekénél: az immár hagyományos plakátpályázat. Az idei téma a környezetvédelem volt, az első díjat Királyné Vaskúti Gabriella nyerte, aki pályamunkáján gázlarcot kötött a veszélyeztetett földgolyóra. A második díjat Horváth Valéria kapta, aki a behatolási tilos tábla fehér sávjába virágzó zöld erdőt applikált, a harmadik díjas Erdész László lett, aki a füstbe burkolódzó, fekete kontúrú házak alá ezt, a felkiáltójelként is felfogható kérdést írta: A jövő városa?

T. L.

tömör és képlekeny, nyúlós és szilárd. Az éberlemez fél évszázados gerincéhez hasonlatosan. Válogatták ok a Bocskay-ruhát és az overált, jó érzékkel tudván, hogy e két jelmezzel végig lehetett csinálni a 20. század első felének egész magyar történelmét. Nehéz nem szatírárt írni, mondta Horatius és igaza volt. Talán még nehezebb szatírárt tolmácsolva olyan döbbenetes tragikomikus hatást kelteni, szatírárt egyetlen emberi hanggal olyan emlékeztetést tenni, mint Latinovics tette.

A Petőfi rádió két egymást követő hét végén tíz évvel ezelőtt, külföldön, az Újvidéki Rádió M-stúdiójában felvett előadást sugározott. A bujdosó lány címmel. A szerencsére még élő, bár sajnos nagybeteg Mezei Mária megrendítő szépségű önéletrajzát. Utolsó nyilvános fellépése volt az újvidéki. Latinovicsnak hasonló poklokat járt meg, s mégis pályájához, eszményeihez mindvégig hű maradt. Hallhattuk hangjával is káprázatos dolgokat tudott művelni.

D. L.